

Chov matek je nazýván poezií včelařství. Není to nic složitého, zvládne to každý včelař. Potřebujeme k tomu kvalitní matku - nejlépe inseminovanou, od které budeme přelarovávat. Dále rámeček s lištou na matečnickové misky (umělé nebo voskové), přelarovací lžičku (i vlastní výroby) a silné včelstvo s odděleným plodištěm mateří mřížkou, nebo osiřelé včelstvo (odebraná matka), případně smetenec (startér).

Při chovu při matce si den předem přemístíme dva rámky s otevřeným plodem do medníku (včely ometeme) a mezi ně dáme rámeček s matečnickovými miskami, který předem namočíme do vody. Druhý den rámeček s matečnickovými miskami ometeme, na dno každé misky dáme malou kapičku medu, nebo vody, nebo ředěné mateří kašičky vodou a nebo nic. Od kvalitní matky vybereme plást s nejmladším plodem - 1 1/2 až 2 dny starým a přelarovujeme do mateřích misek. Vhodný plod lehce poznáme, když jsou na plástu vajíčka a plod různého stáří. Rámeček s miskami po přelarování vložíme zpět do připraveného medníku, zase mezi dva plodové plásty. Pokud není snůška, tak mírně pokrmujeme. Za 10 dní jsou zavíčkované matečnický zralé a musíme je dát buď do izolační klíčky (do pěti dní přidat), nebo do oddělků, případně do oplodňáčku. Za dalších 10 dní by měla být matka oplodněná a začne klást – je připravená k přidání do včelstva. K oplodnění potřebuje vhodné počasí – teplota po poledni přes +20°C, bez většího větru, slunečno. Proto se matky někdy oplodní i později.

V osiřelci je chov podobný. V obou případech ale musíme nejpozději po týdnu zkontrolovat plásty s plodem, protože včely zde rády narážejí matečnický na vlastní plod, často i na starším plodu a mohla by se zde vylihnout matka o něco dříve, která by zničila všechny ostatní matečnický. Zvláště v osiřelci to bývá pravidlem. Po 9-ti dnech je veškerý plod zavíčkovaný, takže při případné druhé serii matečnicků toto nebezpečí již nehrozí a přijatých přelarovovaných matečnicků bývá víc. Ve smetenci můžeme chov urychlit, když rámeček s přijatými matečnickými po 3-4 dnech dáme dochovat do medníku nebo osiřelce a sem vložíme další rámeček s přelarovovanými matečnickými. Můžeme to opakovat i 3x dokud jsou zde mladušky schopné krmit larvy. Musíme mít ale dostatek oddělků nebo oplodňáčků, kam dáme zralé matečnický.

Vývojové cykly v počtu dnů:

	vajíčko	larva	kukla
matka	3	5,5	7,5
dělnice	3	6	12

Chov matek

Napsal uživatel Zdeněk Jedlička

trubec

3

6,5

14,5

Z toho plyne, že když přelarovujeme 1,5-2 denní larvu, do zavíčkování matečníku zbývá 4-3,5dne a do líhnutí matky pak 12-12,5 dne od přelarování. Takže maximálně 11 den musíme zralé matečníky izolovat nebo přidat. Pokud přelarvíme 2,5-3 denní larvy, jsou matky méně kvalitní a líhnou se o 1/2 až 1 den dříve. První vylíhlá matka zlikviduje ostatní matečníky!